

ПРИЛОГ 5

ИНСТИТУТ ЗА РАТАРСТВО И ПОВРТАРСТВО, НОВИ САД

РЕЗИМЕ ИЗВЕШТАЈА О КАНДИДАТУ ЗА СТИЦАЊЕ НАУЧНОГ ЗВАЊА

I. ОПШТИ ПОДАЦИ О КАНДИДАТУ

Име и презиме: **Биљана Кипровски**

Година рођења: **1983**

ЈМБГ: **0306983875000**

Назив институције у којој је кандидат стално запослен: **Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад**

Дипломирала: Година: **2007**, Факултет: **Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду**

Мастер: Година: **2008**, Факултет: **Природно-математички факултет, Универзитет у Новом Саду**

Докторирала: Година: **2013**, Факултет: **Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду**

Постојеће научно звање: **Виши научни сарадник**

Научно звање које се тражи: **Научни саветник**

Област науке у којој се тражи звање: **Биотехничке науке**

Грана науке у којој се тражи звање: **Пољопривреда**

Научна дисциплина у којој се тражи звање: **Ратарство и повртарство**

Ужа научна дисциплина у којој се тражи звање: **Физиологија и биохемија биљака**

Назив матичног научног одбора којем се захтев упућује: **МНО за биотехнологију и пољопривреду**

II. ДАТУМ ИЗБОРА-РЕИЗБОРА У НАУЧНО ЗВАЊЕ:

Стечено звање Виши научни сарадник: избор **18.11.2019. год.**

III. НАУЧНО-ИСТРАЖИВАЧКИ РЕЗУЛТАТИ (ПРИЛОГ 1 И 2 ПРАВИЛНИКА):

1. Монографије, монографске студије, тематски зборници, лексикографске и картографске публикације међународног значаја (уз доношење на увид) (M10):

	број	вредност	укупно
M14 =	1	4	4

2. Радови објављени у научним часописима међународног значаја (M20):

	број	вредност	укупно
M21A =	1+1(7,14)	10	17,14
M21 =	4+2(5)+2(5,71)	8	53,42
M22 =	4+1(3,12)	5	23,12
M23 =	8	3	24
M24 =	8	3	24

3. Зборници са међународних научних скупова (M30):

	број	вредност	укупно
M32 =	1	1,5	1,5
M33 =	4	1	4
M34 =	19+2(0,09)+1(0,23)+1(0,25)	0,5	10,16

4. Радови у часописима од националног значаја (M50):

	број	вредност	укупно
M51 =	5	2	10
M54 =	5	0,5	2,5

5. Зборници скупова националног значаја (M60):

	број	вредност	укупно
M63 =	7+2(0,42)+1(0,19)+1(0,18)+1(0,36)	0,5	5,07
M64 =	3+1(0,04)	0,2	0,64

6. Техничка решења (M80):

	број	вредност	укупно
M82 =	2	6	12

7. Патенти (M90):

	број	вредност	укупно
M97 =	3	5	15
M98 =	1	3	3

Табела 1. Укупне вредности М коефицијената према категоријама прописаним у Правилнику за област техничко-технолошких и биотехничких наука за избор у звање научни саветник

Диференцијални услов	Категорија резултата	Неопходно	Неопходно пре рока	Остварено
Обавезни (1)	M10+M20+M31+M32+M33+M41+M42+M51+M80+M90+M100	54	≥81	191,18
Обавезни (2)*	M21+M22+M23+M81-85+M90-96+M101-103+M108	30	≥45	129,68
	M21+M22+M23	15	≥22,5	117,68
	M81-M85+M90-M96+M101-M103+M108	5	≥7,5	12
	Укупно	70	105	209,55

IV КВАЛИТАТИВНА ОЦЕНА НАУЧНОГ ДОПРИНОСА

1. ПОКАЗАТЕЉИ УСПЕХА У НАУЧНОМ РАДУ

Чланства у одборима међународних научних конференција и одборима научних друштава

Чланство у научним удружењима:

- Члан Друштва за Физиологију биљака Србије

Чланства у уређивачким одборима часописа, уређивање монографија, рецензије научних радова и пројеката

Др Биљана Кипровски научни и графички уредник је часописа „Alternative Crops and Cultivation Practices“ Института. Часопис је категорије М54 према Категоризацији домаћих научних часописа за биотехнологију и пољопривреду за 2022. годину, чији издавачи су из републике Србије, а реферисани су у Web of Science и у Journal Citation Report-у (JCR).

Др Биљана Кипровски је рецензирала више научних публикација објављених у научним часописима:

Food chemistry (<https://www.journals.elsevier.com/food-chemistry>), Journal of Food Science (<https://ift.onlinelibrary.wiley.com/journal/17503841>), Journal of Agricultural and Food Chemistry (<https://pubs.acs.org/journal/jafcau>), Functional Plant Biology (<https://www.publish.csiro.au/FP>), Journal of Separation Science (<https://analyticalsciencejournals.onlinelibrary.wiley.com/journal/16159314>), Journal of Soil Science and Plant Nutrition (<https://www.springer.com/journal/42729>), Plant Foods for Human Nutrition (<https://www.springer.com/journal/11130>), Spanish Journal of Agricultural Research (<https://revistas.inia.es/index.php/sjar>), Field and Vegetable Crops Research (<https://ifvcns.rs/en/ratarpovrt-2/>), African Journal of Biotechnology (<https://academicjournals.org/journal/AJB>), Chemical Industry and Chemical Engineering Quaterly (<https://www.ache-pub.org.rs/index.php/CICEQ/>), South-East European Forestry

(<https://www.seefor.eu/>), International Journal of Food Properties (<https://www.tandfonline.com/journals/ljfp20>), Journal of Medicinal Food (<https://home.liebertpub.com/publications/journal-of-medicinal-food/38/overview>), Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering (<https://www.ijcce.ac.ir/>), International Journal of Fruit Science (<https://www.tandfonline.com/journals/wsfr20>), Selekcija i semenarstvo (<http://www.dsss.org.rs/casopis-en.php>), Plants (<https://www.mdpi.com/journal/plants>), Agriculture (<https://www.mdpi.com/journal/agriculture>), Horticulturae (<https://www.mdpi.com/journal/horticulturae>), Agronomy (<https://www.mdpi.com/journal/agronomy>).

Од наведених часописа, у периоду од претходног звања, Др Биљана Кипровски је рецензирала:

- Осам радова у међународном часопису категорије **M21A: Food chemistry** (од 28 радова укупно од 2015. до 2021. године). Од часописа *Food chemistry* добила је сертификат за допринос у рецензији 2015-2021 године.
- Три рада у међународном часопису категорије **M22: Journal of Food Science**. Од часописа *Journal of Food Science* добила је сертификат за допринос у рецензији у 2018. и 2019. години.
- По један рад у међународним часописима категорије **M21**:
 - Plants (<https://www.mdpi.com/journal/plants>),
 - Agriculture (<https://www.mdpi.com/journal/agriculture>),
 - Horticulturae (<https://www.mdpi.com/journal/horticulturae>),
 - Agronomy (<https://www.mdpi.com/journal/agronomy>).

Од MDPI издавача је добила сертификат за допринос у рецензији.

- Један рад за национални часопис категорије M51: Селекција и семенарство. Од уредништва је добила писмо захвалнице за допринос у рецензији.

Од избора у претходно звање, др Биљана Кипровски је била рецензент националних пројеката Републике Словеније у 2019. години (Slovenian Research Agency (ARRS): Public call for the (co-)financing of research projects in 2019, evaluation 3975), уговор бр. АП-19-21-285 (Author's contract).

2. АНГАЖОВАНОСТ У РАЗВОЈУ УСЛОВА ЗА НАУЧНИ РАД, ОБРАЗОВАЊУ И ФОРМИРАЊУ НАУЧНИХ КАДРОВА

Др Биљана Кипровски је ментор у Институту (58-110/3531 од 17.11.2020. године) и коментор докторске дисертације мастер инж. технол. Симони Јаћимовић (истраживач-сарадник), студенту докторских студија на Пољопривредном факултету, Универзитет у Београду. Тема дисертације: „Нутритивни квалитет семена сирка (*Sorghum bicolor* L. Moench) и потенцијал примене у прехранбеној индустрији“ (тема је прихваћена од одлуком Наставно-научног већа Пољопривредног факултета, Универзитета у Београду бр. 32/13-4.2. од 28.12.2022. године и одлуком Већа научних области биотехничких наука, Универзитет у Београду 02-08 бр. 61206-54/2-23 од 17.01.2023. године). Кандидаткиња је била и члан Комисије за оцену научне заснованости теме исте докторске дисертације (Пољопривредни факултет, Универзитет у Београду бр. 32/11-4.2. од 26.10.2022. године).

Резултати сарадње и кандидаткињине непосредне укључености у истраживачки рад маст. инж технол. Симоне Јаћимовић верификовани су кроз објављивање 10 заједничких радова (из листе радова за избор у звање научни саветник, резултати бр. 1,2,33,41,45,63,72,73,77 и 78) од којих је маст. инж технол. Симона Јаћимовић на шест радова један од прва два аутора.

Све наведене заједничке публикације проистекле су из резултата истраживања у оквиру докторске дисертације и менторског рада кандидаткиње др Биљане Кипровски, што указује на успешну међусобну сарадњу и менторски рад.

Такође, кандидаткиња је коментор је докторске дисертације мастер хемичару Милораду Миљићу (истраживач-сарадник) студенту докторских студија Природно-математског факултета Универзитета у Новом Саду. Тема дисертације: „Хемијска карактеризација и *in vitro* биолошка активност различитих генотипова врста *Cucurbita maxima* Duchesne и *Cucurbita mochata* Duchesne“ (тема прихваћена 04-29/8 од 26.05.2022. год.). Као резултат заједничке сарадње, објављен је и рад (резултат бр. 47) на ком је мастер хемичар Милорад Миљић први аутор.

Кандидаткиња је од прошлог избора у звање била члан комисије за одбрану две дисертације.

Прва је докторска дисертација др Бошка Борковића под називом „Фитохемијска анализа и антиоксидантни капацитет плодова трешње инфицираних гљивом *Monilinia laxa* Aderh. i Ruhl.“ Кандидаткиња је именована за члана Комисије за оцену подобности теме (Одлука Наставно-научног већа, Универзитета у Новом Саду, Пољопривредни факултет 1024 број: 86/1 од 10.02.2017. год.), као и члана комисије за оцену докторске дисертације (Одлука Наставно-научног већа, Универзитета у Новом Саду, Пољопривредни факултет 1024 број: 86/2 од 16.01.2018. год.), а затим је била и члан Комисије за одбрану дисертације (1024 број: 86/3, 14.01.2019. године). Дисертација одбрањена 25.01.2019. године (https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_nardus_11446).

Резултат сарадње и кандидаткињине непосредне укључености у истраживачки рад др Бошка Борковића верификован је кроз објављивање седам заједничких радова из листе резултата за избор у звање виши научни сарадник (радови бр. 1,14,21,25,33,37,43) и два рада из листе радова за избор у звање научни саветник (радови бр. 46 и 59), од којих је на седам заједничких радова, др Бошко Борковић један од прва три аутора.

Друга је докторска дисертација др Владимира Миладиновића под називом „Утицај формирања азотофиксирајућих нодула на морфолошке особине, принос и квалитет семена соје“. Кандидаткиња је именована за члана Комисије за оцену и одбрану дисертације (број 32/2-6.1, 24.11.2021. године) на Универзитету у Београду, Пољопривредном факултету Дисертација одбрањена 25.03.2022. године (https://hdl.handle.net/21.15107/rcub_nardus_20771). Као резултат заједничке сарадње, објављена су два рада (резултати за избор у звање научни саветник бр. 19 и 61) на ком је др Владимир Миладиновић први аутор.

Све наведене заједничке публикације проистекле су из резултата истраживања у оквиру докторске дисертације, што указује на успешну међусобну сарадњу.

Кандидаткиња је учествовала у изради дела докторске дисертације др Борислава Бањца (ванредни професор на Пољопривредном факултету, Универзитета у Новом Саду) под називом „Потенцијал за принос и адаптација пшенице на стресне услове солоњеца“

која је одбрањена 11.09.2015. на Пољопривредном факултету, Универзитета у Новом Саду. Сарадња је потврђена и два заједничким публикацијама (радови бр. 20 и 54).

Кандидаткиња је учествовала у изради дела докторске дисертације мастер инж. пољ. Вукашина Поповића под називом „Квалитет и хемисјки састав семена и плода плавог патлиџана (*Solanum melangena* L.) у различитим фазама зрелости“. Кандидаткиња је била члан Комисије за пријаву теме (32/19-4.1, 23.09.2020. год) на Универзитету у Београду, Пољопривредном факултету. Сарадња је потврђена заједничком публикацијом под редним бр. 18.

Кандидаткиња је била члан Комисије за оцену подобности теме докторске дисертације „Процена вредности инбред линија са егзотичном гермплазмом у оплемењивању кукуруза (*Zea mays* L.)“ на принос и параметре квалитета силаже, Универзитет у Новом Саду, Природно-математичком факултету, мастер инж. пољ. Милице Перишић (0603-527/4, 12.11.2020. године).

Учешће у комисијама за оцену стручног и научног рада и оцену испуњености услова за избор у звање:

Од избора у претходно звање, др Биљана Кипровски именована је за председника комисије за оцену стручног и научног рада и оцену испуњености услова мастер инж. технол. Симоне Јаћимовић за избор у звање истраживач-сарадник на редовној седници Научног већа Института за ратарство и повртарство, Нови Сад (03-76/32-1 од 21.02.2023. год.).

Од избора у претходно звање, др Биљана Кипровски именована је за члана комисије за оцену стручног и научног рада и оцену испуњености услова:

- др Наде Граховац за избор у звање виши научни сарадник, на редовној седници Научног већа Института за ратарство и повртарство, Нови Сад (05-76/1539-1 од 17.05.2022. год.).
- др Кристиана Пастора за избор у звање виши научни сарадник, Одлуком Наставно-научног већа Технолошког факултета Нови Сад, Универзитета у Новом Саду (020-999/2 од 21.07.2022. год.).
- мастер хемичара Надежде Стојанов за избор у звање истраживач-сарадник, на редовној седници Научног већа Института за ратарство и повртарство, Нови Сад (09-76/2518-1 од 05.10.2020. год.).

Такође, др Биљана Кипровски именована је за члана Комисије за оцену остварених резултата у истраживачко-развојном раду кандидата и оцену испуњености услова мр Звонимира Сакача за избор у звање стручни саветник, на редовној седници Научног већа Института за ратарство и повртарство, Нови Сад (05-76/1755-1 од 17.05.2022. год.).

Педагошки рад кандидаткиње др Биљане Кипровски (извођење наставе на докторским академским студијама Универзитета у Новом Саду, Пољопривредног факултета: Еколошка биохемија – од 2019. године до данас, и Биолошки активна једињења гајених и самониклих биљака од 2019. до 2021. године) показује посвећеност образовању научних кадрова (Уговор о ангажовању за извођење наставе, бр. 2000-489/11-3, од 01.04.2019. год. између Пољопривредног факултета и кандидаткиње).

2.1. Међународна сарадања

Руковођење пројектом „Investigation and determination of biologically active compounds in different fruits and wild plants from Serbia“ (Postdoc grant, Erasmus Mundus Action 2 Project Basileus V, University of Gent, Belgium, European Commission, 2014-2015), које је спровела на постдокторском усавршавању на Биотехничком факултету у Љубљани, Словенија, као стипендиста Ерасмус Мундус Акције 2 Базилеус програма V (6 месеци, од новембра 2014. до јуна 2015. године), кандидаткиња је успоставила сарадњу са колегама из Словеније што је, поред већег броја радова (по два рада из M21A и M22 категорија у претходном звању, и један рад из категорије M21 и два рада из M23 категорије, као и један из M24 категорије након избора у звање виши научни сарадник) резултирало и званичном Уговору о сарадњи између Биотехничког факултета, Универзитета у Љубљани, Словенија и Института за ратарство и повртарство (09-80/4162 од 19.10.2023. год.), чији је кандидаткиња координатор у Институту (Одлука Научног већа 04-76/853-1 од 19.04.2023. год.).

3. ОРГАНИЗАЦИЈА НАУЧНОГ РАДА

3.1. Руковођење пројектима, потпројектима и задацима

Пројекти Фонда за Науку Републике Србије, програм Призма (2023-2026 год.)

Др Биљана Кипровски, руководи радним пакетом у оквиру пројекта „Nutrition-sensitive breeding of Cucurbita plants“ (NutSens_PumpBreed, бр. 6680, Фонда за Науку Републике Србије, програм Призма). Руководилац пројекта је др Милка Брдар – Јокановић, а носилац пројекта је Институт за ратарство и повртарство.

Пројекти прекограничне сарадње Мађарска-Србија, програм Interreg-IPA (2021-2022)

Др Биљана Кипровски, била је помоћник/заменик руководиоца пројекта “HUSRB/1903/42/0059 - Enhancing the entrepreneurship and employment potential in cross-border region through innovation driven agricultural practices AGRINNO 2“, Interreg-IPA Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија (2021-2022). Руководилац пројекта била је др Тијана Зеремски, а носилац пројекта је Институт за ратарство и повртарство.

У периоду пре избора у звање виши научни сарадник:

Руковођење пројектним задацима у оквиру пројекта Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије (2011-2018 год.) Др Биљана Кипровски, руководила је пројектним задатком у оквиру пројекта “Интердисциплинарни приступ стварању нових сорти соје и унапређењу технологије гајења и обраде семена (TP-31022)”. Руководилац пројекта био је проф. др Јегор Миладиновић, а носилац пројекта је Институт за ратарство и повртарство.

Руковођење пројектним задацима у оквиру пројекта Покрајинског секретеријата за високо образовање и научноистраживачку делатност АП Војводине (2016-2019).

Кандидаткиња је била руководилац пројектног задатка: „Биохемијске карактеристике и квалитет конопље“ у оквиру пројекта „Ренесанса индустријске конопље у светлу актуелних агрономско-медицинских изазова“ (бр. 114-451-2178/2016-03). Руководилац

пројекта је била проф. др Драгана Латковић, Пољопривредни факултет, Универзитет у Новом Саду.

3.2. Технолошки пројекти, патенти, техничка решења и други резултати примењени у пракси

Др Биљана Кипровски је коаутор два Нова техничка решења примењеног на националном нивоу (M82), као и 4 сорте [сорта тикве (призната на националном нивоу), дувана и уљане репице (две сорте дувана и једна сорта уљане репице признате на међународном нивоу)].

Прво техничко решење се односи на област пољопривреде и биотехнологије. У првом реду, решење се односи на развој и поступак гајења лимунове траве [*Symborogon citratus* (DC.) Staph] у агроеколошким условима Србије. Техничко решење обухвата и даљу прераду добијене хербе дестилацијом етарског уља воденом паром, али и могућност примене добијеног етарског уља као потенцијалног биоинсектицида.

Друго техничко решење се односи на формулисање и производњу иновативног производа „Крекера на бази кукуруза пигментираног перикарпа високе нутритивне вредности“. Технички проблем који се решава овим техничким решењем је дефинисање поступка производње сланог крекера од интегралног брашна црвеног кукуруза тако да су задовољени захтеви потрошача и са нутритивног и са сензорског аспекта, посебно са становишта укуса и опште прихватљивости производа. Суштина техничког решења је у укључивању нутритивно вредне и економски доступне сировине, интегралног брашна од црвеног кукуруза, у формулацији крекера у циљу побољшања нутритивне вредности и очувања адекватног сензорског својства.

4. КВАЛИТЕТ НАУЧНИХ РЕЗУЛТАТА

4.1. Утицајност

Према подацима о цитираности радова у бази Scopus (<https://www.scopus.com/>) цитираност радова (само хетероцитати) др Биљане Кипровски је следећа: у међународним научним часописима иностраних земаља 312 пута у истраживачким чланцима и 84 пута у прегледним радовима, у поглављима монографија међународног значаја 18 пута, у саопштењима на конференцијама 3 пута, и по једном као: чланак уредника, писмо уредништву и кратко саопштење. Од тога 412 је објављено у финалним чланцима, а 8 чланака је у процесу објављивања (издања из 2024. године).

Према бази података **Scopus**, сви радови (47) др Биљане Кипровски цитирани су **494** пута (481 докумената), од тога је **420** хетероцитата, а **Хиршов индекс (h-index)** према овој бази података износи **11**. За период који се оцењује (2019-2023), број цитата је **397**, за све публиковане радове у том периоду број хетероцитата је **197**.

Према бази података **Google Scholar**, сви радови (47) др Биљане Кипровски цитирани су **989** пута, а **h-index** према овој бази података износи **17**. За период који се оцењује (2019-2023), број цитата је **814**.

Према бази података **Web of Science**, сви радови (39) др Биљане Кипровски цитирани су **414** пута, а **h-index** према овој бази података износи **11**. За период који се оцењује (2019-2023), број цитата је **331**.

4.2. Ефективни број радова и број радова нормиран на основу броја коаутора

Након избора у звање виши научни сарадник, др Биљана Кипровски је остварила је укупно **92** резултата. Аутор је или коаутор једног поглавља (M14) и 85 радова објављених у националним и међународним научним часописима и презентованих на бројним скуповима у земљи и иностранству. Од избора у звање виши научни сарадник, као први аутор објавила је 11 публикација. Учествовала је у креирању два нова техничка решења примењена на националном нивоу (M82), као и стварању нових сората тикве (једна сорта призната на националном нивоу – M98), дувана и уљане репице (две сорте дувана и једна сорта уљане репице признате на међународном нивоу – M97).

Научни резултати поседују мултидисциплинарни приступ, што указује на повезаност са бројним истраживачима из других научних дисциплина у области биотехничких наука.

Просечан број аутора по раду после избора у звање виши научни сарадник износи 7,52 (M10-5,00; M20-7,10; M30-8,07; M50-6,30; M60-8,31), а просечан број аутора за техничка решења износи 7,00, а за признате сорте 4,00.

Од укупног броја радова публикованих након избора у претходно звање, 16 радова имају више од 7 коаутора. На радовима са више од 7 коаутора, извршена је корекција бодова по формули $K/(1+0,2(n-7))$, где је „K“ вредност резултата, а „n“ број аутора. На тај начин прерачунат је број бодова за радове под редним бројевима 2,4,7,8,11,12,38,39,48,53,71-73,75,78 и 83.

4.3. Степен самосталности и степен учешћа у реализацији радова у научним центрима у земљи и иностранству

Досадашњи научноистраживачки рад др Биљане Кипровски показује висок степен самосталности, који се огледа у опажању и сагледавању актуелне научне проблематике, постављању научних хипотеза, осмишљавању, планирању и извођењу лабораторијских и пољских експеримената, као и интерпретацији и публикавању резултата. Истраживања кандидатиње су експерименталног карактера и веома често мултидисциплинарна, а самосталност у раду и повезивању са истраживачима из других научних дисциплина је веома изражена.

Поред интерпретације и публикавања резултата у часописима и излагања на научним скуповима, др Биљана Кипровски је учествовала/учествује у реализацији националних и међународних пројекта, финансираних од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (6), Фонда за Науку Републике Србије, програм Призма (1), Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност Аутономне покрајине Војводине (3), као и међународних пројекта из програма ИПА прекограничне сарадње (1), Хоризонт Европа (5), и други (6). У оквиру наведених пројекта дала је значајан допринос у извођењу лабораторијских анализа, писања пројектних пријава и имплементацији пројектних задатака.

Кандидаткиња је била заменик/помоћник руководиоца пројекта “HUSRB/1903/42/0059 - Enhancing the entrepreneurship and employment potential in cross-border region through innovation driven agricultural practices AGRINNO 2”, Interreg-IPA Програм прекограничне сарадње Мађарска-Србија (2021-2022). Тренутно врши функцију руководиоца радног пакета у оквиру пројекта Nutrition-sensitive breeding of Cucurbita plants

(NutSens_PumpBreed, број пројекта 6680), Фонда за Науку Републике Србије, програм Призма.

Самосталност кандидаткиње је препозната и кроз рецензирање научних радова у међународним и националним часописима. Кандидаткиња је рецензирала радове у часописима: Food chemistry (<https://www.journals.elsevier.com/food-chemistry>), Journal of Food Science (<https://ift.onlinelibrary.wiley.com/journal/17503841>), Journal of Agricultural and Food Chemistry (<https://pubs.acs.org/journal/jafcau>), Functional Plant Biology (<https://www.publish.csiro.au/FP>), Journal of Separation Science (<https://analyticalsciencejournals.onlinelibrary.wiley.com/journal/16159314>), Journal of Soil Science and Plant Nutrition (<https://www.springer.com/journal/42729>), Plant Foods for Human Nutrition (<https://www.springer.com/journal/11130>), Spanish Journal of Agricultural Research (<https://revistas.inia.es/index.php/sjar>), Field and Vegetable Crops Research (<https://ifvcns.rs/en/ratarpovrt-2/>), African Journal of Biotechnology (<https://academicjournals.org/journal/AJB>), Chemical Industry and Chemical Engineering Quaterly (<https://www.ache-pub.org.rs/index.php/CICEQ/>), South-East European Forestry (<https://www.seefor.eu/>), International Journal of Food Properties (<https://www.tandfonline.com/journals/ljfp20>), Journal of Medicinal Food (<https://home.liebertpub.com/publications/journal-of-medicinal-food/38/overview>), Iranian Journal of Chemistry and Chemical Engineering (<https://www.ijcce.ac.ir/>), International Journal of Fruit Science (<https://www.tandfonline.com/journals/wsfr20>), Selekcija i semestarstvo (<http://www.dsss.org.rs/casopis-en.php>), Agriculture (<https://www.mdpi.com/journal/agriculture>), Horticulturae (<https://www.mdpi.com/journal/horticulturae>), Agronomy (<https://www.mdpi.com/journal/agronomy>).

Од избора у претходно звање, др Биљана Кипровски је била рецензент националних пројеката Републике Словеније у 2019. години (Slovenian Research Agency (ARRS): Public call for the (co-)financing of research projects in 2019, evaluation 3975), уговор бр. АП-19-21-285 (Author's contract).

Др Биљана Кипровски у току своје истраживачке каријере демонстрирала је самосталност у формирању научних кадрова, која се уочава кроз активности у осмишљавању и реализацији истраживања у оквиру обуке студената у студентској пракси и изради њихових дипломских, мастер или докторских радова на Пољопривредном факултету Универзитета у Новом Саду, Биотехничком факултету Универзитета у Љубљани и Институту за ратарство и повртарство у Новом Саду.

Од претходног избора у звање, др Биљана Кипровски је учествовала је у комисијама за оцену стручног и научног рада испуњености услова за изборе у звања истраживач-сарадник (2), виши научни сарадник (2) и стручни саветник (1), ако и у чланствима комисије за оцену подобности теме (3) и оцене и одбране докторске дисертације (2).

Коментор је две докторске дисертације чије су теме прихваћене од стране универзитета и ментор је у Институту за ратарство и повртарство.

Кандидаткиња је показала организациону зрелост кроз руковођење Лабораторијом за нутритивни квалитет (у чијем основању је учествовала у периоду 2020-

2022. године), као и координацијом Лабораторије за испитивање биљних материјала и производа (од 2015 године до данас) на Одељењу за повртарске и алтернативне биљне врсте, Института за ратарство и повртарство. Под руководством кандидаткиње у Лабораторији за испитивање биљних материјала и производа се успешно реализују активности у оквиру Пројеката Министарства науке, технолошког развоја и иновација, што потврђују заједничке референце са колегама који су ангажовани на датим пројектима.

Узевши у обзир све елементе кандидатовог научног ангажовања, комисија сматра да је кандидат др Биљана Кипровски самостални научни радник.

4.4. Значај радова

Научни резултати поседују мултидисциплинарни приступ, што указује на повезаност са бројним истраживачима из других научних дисциплина у области биотехничких наука.

Целокупан научно-истраживачки рад кандидаткиње односи се на испитивање примарних и секундарних биомолекула биљака и може се поделити у две велике области. Прву област представљају истраживања која се односе проучавање улоге примарних и секундарних биомолекула у гајеним и самониклим биљним врстама приликом деловања биотичког и абиотичког стреса. Друга област интересовања кандидаткиње односи се на квалитет биљних материјала и производа и потенцијал примарних и секундарних биомолекула биљака за примену у различитим индустријама.

У коришћеном биљном материјалу, гајених или самониклих биљних врста, одређен је садржај примарних и секундарних биомолекула који представљају носиоце нутритивног квалитета врсте, неензимске антиоксидантне активности, али и биолошке активности дате врсте. Циљ истраживања на која се односе наведени радови је добијање квалитетног биљног материјала за примену у различитим гранама привреде, најчешће прехранбене индустрије. Поред најчешће употребе примарних биомолекула у исхрани људи и животиња, секундарни биомолекули који се налазе у истом биљном материјалу могу показивати корисна својства у метаболизму човека попут антиоксидантне и антиинфламаторне активности, у снижавању нивоа холестерола, па чак и антиканцерогену активност. Биљке које садрже супстанце великог антиоксидантног потенцијала подстакле су развој и настанак нових облика хране коју данас називамо "функционалном", што значи да поред нутритивног, ова храна поседује и потенцијална лековита својства. Анализом различитог биљног материјала извршена је селекција генотипова гајених и самониклих биљних врста са највећом антиоксидантном активношћу, као и највећим садржајем компонената од значаја за гајење испитиваних врста.

4.5. Допринос кандидата реализацији коауторских радова

Након избора у претходно звање, др Биљана Кипровски је у сарадњи са другим истраживачима објавила 92 публикација. Као први аутор објавила је 11 радова је, као први коаутор 12 радова, као други коаутор 16 радова, као трећи коаутор 18 радова, као четврти коаутор 10 радова, као пети коаутор 7 радова, као шести коаутор 4 рада, као седми коаутор 2 рада, као осми, девети, десети, седамнаести и осамнаести коаутор, по 1 рад. На радовима са више од седам коаутора, обављена је корекција броја бодова. Поред

тога, кандидаткиња је аутор и коаутор два нова техничка решења примењена на националном нивоу (M82), као и четири сорте.

Кандидаткиња је после избора у звање виши научни сарадник објавила 60 научних резултата у сарадњи са истраживачима из других институција у Србији као што су: Пољопривредни факултет, Природно-математички факултет, Технолошки факултет Нови Сад, Институт за прехранбене технологије у Новом Саду, Институт за низијско шумарство и животну средину, БиоСенс институт, Медицински факултет и Фармацеутски факултет Универзитета у Новом Саду; Институт за заштиту биља и животну средину, Београд; Пољопривредни факултет, Хемијски факултет и Институт за хемију, технологију и металургију, Универзитета у Београду и Институт „Тамиш“ Панчево.

Др Биљана Кипровски остварује и успешну сарадњу са колегама у иностранству. Као резултат сарадње у оквиру два Хоризонт пројекта: HORIZON-CL6-2022-CIRCBIO-01-04: Carinata and camelina boosting the sustainable diversification in agricultural production systems – CARINA, Grant Agreement No: 101081839, <https://doi.org/10.3030/101081839> (2022-2026) и HORIZON-CL6-2022-CIRCBIO-01-02: Utilization of Marginal lands for growing sustainable industrial crops and developing innovative bio-based products – MIDAS, Grant Agreement No: 101082070, <https://doi.org/10.3030/101082070> (2022-2026); остварена је сарадња са колегама на Универзитету у Болоњи, Департманом за науке пољопривреде и хране, што потврђују и радови под редним бројевима 3, 11 и 48.

Као резултат рада на постдокторском усавршавању на Биотехничком факултету, Универзитета у Љубљани објављено је више радова у међународним часописима и симпозијумима (радови за избор у звање виши научни сарадник: 1,2,4,5,20,21, 32 и радови за избор у звање научни саветник: 10,21,23,29,42,43,46,59), док је рад у овом Лабораторије за анализу воћа, поврћа и грожђа на Катедри за воћарство, виноградарство и повртарство, Биотехничког факултета, Универзитета у Љубљани резултирао и једном докторском дисертацијом чији је кандидаткиња била члан комисије за оцену и одбрану (кандидат др Бошко Борковић, „Фитохемијска анализа и антиоксидантни капацитет плодова трешње инфицираних гљивом *Monilinia laxa* Aderh. и Ruhl“ одбрањена 25.01.2019. године, Универзитет у Новом Саду, Пољопривредни факултет), као званичним Уговором о сарадњи између Биотехничког факултета, Универзитета у Љубљани, Словенија и Института за ратарство и повртарство (09-80/4162 од 19.10.2023. год.), чији је кандидаткиња координатор у Институту (Одлука Научног већа 04-76/853-1 од 19.04.2023. год.).

Објављени радови настали су у сарадњи са колегама из других институција, као и са колегама из иностранства што указује на кооперативност кандидата и способност координације и сарадње са другим научним радницима у реализацији коауторских радова.

ОЦЕНА КОМИСИЈЕ О НАУЧНОМ ДОПРИНОСУ КАНДИДАТА СА ОБРАЗЛОЖЕЊЕМ

После избора у звање научни сарадник, др Биљана Кипровски је објавила **92** радова и саопштења, од чега је: једно поглавље (M14) и 85 радова објављених у националним и међународним научним часописима и презентованих на бројним скуповима у земљи и иностранству. Од избора у звање виши научни сарадник, као први аутор објавила је 11 публикација. Учествовала је у креирању два нова техничка решења примењена на националном нивоу (M82), као и стварању нових сората тикве (једна сорта призната на

националном нивоу – М98), дувана и уљане репице (две сорте дувана и једна сорта уљане репице признате на међународном нивоу – М97).

Од 85 публикација, 31 је објављено у међународним часописима (М20), једно је предавање са међународног скупа штампано у изводу, 4 саопштења са међународног скупа штампана у целини, 23 саопштења са међународног скупа штампано у изводу, 5 радова у водећем часопису националног значаја, 5 у домаћем часопису који се први пут категоризује, 12 саопштења са скупа националног значаја штампано у целини и 4 саопштења са скупа националног значаја штампано у изводу.

Др Биљана Кипровски је као аутор показала висок степен самосталности у раду и реализацији експеримената везаних за испитивање квалитета биљног материјала и добијање биљне сировине за производе са додатом вредношћу.

Др Биљана Кипровски је учествовала/учествује у реализацији националних и међународних пројекта, финансираних од стране Министарства науке, технолошког развоја и иновација Републике Србије (6), Фонда за Науку Републике Србије, програм Призма (1), Покрајинског секретаријата за високо образовање и научноистраживачку делатност Аутономне покрајине Војводине (3), као и међународних пројекта из програма ИПА прекограничне сарадње (1), Хоризонт Европа (5), и други (6). У оквиру наведених пројекта дала је значајан допринос у извођењу лабораторијских анализа, писања пројектних пријава и имплементацији пројектних задатака.

Остварени резултати у наведеним областима истраживања показују да је др Биљана Кипровски врло успешна и као самостални истраживач, али и у тимском раду, што је исказано кроз публиковане радове. Посебан аспект научног ангажовања др Биљана Кипровски огледа се у примени научних сазнања у пракси што је верификовано кроз реализацију техничких решења и патената (нових сорти).

На основу анализе квантитативних и квалитативних показатеља, а имајући у виду критеријуме за стицање научних звања, чланови Комисије су јединствени у оцени да др Биљана Кипровски испуњава све услове за избор у звање **научни саветник**, за област **Биотехничке науке**, за грану науке **Пољопривреда**, научну дисциплину **Ратарство и повртарство** и ужу научну дисциплину **Физиологија и биохемија**.

Комисија предлаже Научном већу Института за ратарство и повртарство, Нови Сад, да упути предлог Матичном научном одбору за биотехнологију и пољопривреду и Комисији за стицање научних звања Министарства просвете, науке и технолошког развоја Републике Србије, да кандидаткињу изабере у звање научни саветник.

ПРЕДСЕДНИК КОМИСИЈЕ

др Тијана Зеремски, научни саветник,
Институт за ратарство и повртарство, Нови Сад